

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

Perspektywy zielonogórskiej socjologii

Tegoroczna, trzecia już konferencja i zarazem spotkanie zielonogórskich socjologów, odbyła się pod hasłem *Perspektywy zielonogórskiej socjologii*. Ta cykliczna już impreza, którą w skrócie nazywamy „Socjobranie”, ma na celu prezentację zielonogórskiego środowiska socjologicznego - studentów, absolwentów, pracowników. Jest to także okazja do poznania się i integracji.

W tym roku spotkaliśmy się najpierw w Auli C, oficjalnego otwarcia konferencji dokonała dziekan Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu, prof. Ewa Narkiewicz-Niedbalec. Tradycyjnie w humorystyczny sposób, „Socjobranie” rozpoczęli symbolicznym rozpięciem marynarek dr Magdalena Pokrzyńska i prof. Mariusz Kwiatkowski.

Krótkiej prezentacji dorobku naukowego pracowników Instytutu Socjologii dokonała dyrektor, prof. Maria Zielińska. Młodzi pracownicy nauki: dr Dorota Szaban, dr Justyna Nyćkowiak oraz mgr Tomasz Kołodziej przygotowali zestaw pytań, które zadali swoim mistrzom - prof. Krystynie Janickiej oraz prof. Kazimierzowi M. Słomczyńskiemu. Pytali o to, jak to się stało, że zajęli się oni socjologią, ale także o to, w jaki sposób pokonywać kryzysy związane z uprawianiem socjologii. Profesorowie w bardzo osobisty i ciepły sposób podzielili się swoim doświadczeniem i udzielili kilku cennych rad młodym adeptom nauki, a także studentom socjologii.

Sympatycznym akcentem tegorocznego „Socjobrania” było wręczenie nagród im. Maxa Webera dla najlepszych studentów socjologii. W tym roku nominowane były następujące osoby:

Studia stacjonarne I stopnia:

I rok - Zuzanna Andrzejczak, Katarzyna Jarguz, Kamila Machel, Sonia Winiszewska;

II rok - Joanna Baranowska, Kinga Senyk, Weronika Winkler, Rafał Ziętek;

III rok - Katarzyna Jackanicz, Justyna Turowska, Justyna Walczak, Ksenia Wilaszek.

Studia stacjonarne II stopnia:

I rok - Łukasz Czernuszka, Katarzyna Mackiewicz, Piotr Nieporowski;

II rok - Kamila Hus, Ada Kuzikiewicz, Anna Piotrowska, Marta Śmiech, Agnieszka Tomaszewska.

Studia niestacjonarne I stopnia:

III rok - Wiesława Apanowicz, Marta Stala, Aleksandra Weisse.

Studia niestacjonarne II stopnia:

II rok - Wioletta Cieślukowska, Katarzyna Gancarz, Katarzyna Gołąb, Jagoda Wojciechowska.

I choć wszystkie wymienione wyżej osoby wyróżniają się pozytywnie, są dobrymi studentami i sympatycznymi osobami, to nagrodzono tylko po jednej osobie z każdego roku. Tegorocznymi laureatami zostali: **Katarzyna Jarguz** (I rok lic.), **Joanna Baranowska** (II rok lic.), **Justyna Turowska** (III rok lic.), **Katarzyna Mackiewicz** (I rok mgr), **Marta Śmiech** (II rok mgr), **Marta Stala** (III rok lic., niestacj.), **Wioletta Cieślukowska** (II rok mgr, niestacj.). Sekretarz Kapituły Nagrody, dr Lech Szczegóła wyjaśnił, że jest to nagroda nie tylko za świetne wyniki w nauce, ale także za tzw. całokształt, na który składa się aktywna postawa studentów i ich wysoka kultura osobista. Wszystkim nominowanym i laureatom serdecznie gratulujemy i równocześnie dziękujemy za przyjemność współpracy z nimi.

Druga część spotkania odbyła się w Klubie Harlem i miała zdecydowanie nieformalny charakter. Każdego roku bawimy się w innej konwencji tematycznej i stylistycznej. W pierwszym roku było to „kloszard party”, w drugim ba-

wiliśmy się w stylu „folk”, natomiast tegoroczna impreza odbyła w konwencji „hippie party”. W ramach części artystycznej zaprezentowali się nasi studenci, absolwenci i pracownicy. Najpierw wystąpiła Katarzyna Jarguz (I rok socjologii), która niezrażona trudnymi warunkami, pięknie zaśpiewała kilka piosenek, które wpisują się w nurt piosenki aktorskiej. Potem koncertował zespół Kwazar, którego liderem jest Jacek Rowecki - nasz utalentowany absolwent, który namówił swoich kolegów do występu dla innych socjologów. Kwazar zagrał zdecydowanie, głośno, pod względem instrumentalnym wirtuozersko i o tym, że był to ich debiutancki występ świadczył tylko brak apetytu członków zespołu przed występem. Po tym mocnym muzycznym akcencie, socjologowie mogli zobaczyć konkurs na najlepszego hippisa, który poprowadził mgr Marek Zieliński (na co dzień zajmujący się nauczaniem statystyki) oraz Kamil Zajac (absolwent *socjologii*, student *pedagogiki*). Uczestnicy konkursu nie tylko prezentowali siebie i swoje stroje, ale musieli odpowiedzieć na kilka niezwykle podchwytliwych pytań przygotowanych przez prowadzących. Konkurencja była ogromna, ale zwycięzcą został prof. Mariusz Kwiatkowski, który prezentował się barwnie w strojach z epoki Flower Power oraz we fryzurze nieomal żywcem zdjętej z głowy Ozzy'ego Osbourne'a.

„Socjobranie” to, jak powiedział jeden z uczestników: „zorganizowany pretekst do spotkania się i porozmawiania”. Rzeczywiście oprócz prezentacji i referatów wygłoszonych jeszcze w murach Uniwersytetu Zielonogórskiego, po przeniesieniu się do Klubu Harlem toczono socjologów nocne rozmowy, które pewnie stałyby się rozmowami trwającymi do rana, gdyby nie to, że obiecaliśmy, że opuścimy klub o godzinie 2. Na koniec tylko westchnienie - ech szkoda, że następne „Socjobranie” dopiero za rok.

Dorota Bazur

„Konferencja na temat bezpieczeństwa

Dziekan Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu, Pracownicy Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz oddział Stowarzyszenia Penitencjarnego PATRONAT w Zielonej Górze serdecznie zapraszają do udziału w Międzynarodowej Konferencji Naukowej pod hasłem: *Zewnętrzne i wewnętrzne aspekty bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego*, która odbędzie się 21-22 listopada 2013 r. w Zielonej Górze.

Dziesięciolecie Zielonogórskiego Oddziału Stowarzyszenia Penitencjarnego PATRONAT i doświadczenia, jakie w ciągu minionych lat zgromadziliśmy, stanowią w naszym przekonaniu doskonałą okazję do spotkania, zarówno tych osób, które w minionym dziesięcioleciu aktywnie uczestniczyły w utworzeniu Oddziału i w jego codziennej działalności, jak i osób, które wspierały nas merytorycznie, organizacyjnie i finansowo, oddając Stowarzyszeniu własne pomysły, czas, a nierzadko także pieniądze. Nade wszystko jednak chcemy, by spotkanie miało charakter merytoryczny, by było płaszczyzną debaty naukowej i wymiany doświadczeń w zakresie najlepszych praktyk.

Planowana konferencja jest czwartą organizowaną w minionym dziesięcioleciu. Pierwszą z nich, zorganizowa-

na w roku 2003, poświęciliśmy następstwom wykluczenia społecznego dla kobiet, dzieci i rodzin. Drugą natomiast, w 2004 r., wsparciu, opiece i pomocy w resocjalizacji osób pozbawionych wolności. W roku 2007 zorganizowaliśmy trzecią konferencję, której przedmiotem uczyniliśmy teoretyczne i praktyczne aspekty niedostosowania społecznego dzieci, młodzieży i dorosłych. Czwartą konferencję, planowaną na 21-22 listopada 2013 r. chcemy poświęcić debacie nad problematyką bezpieczeństwa.

Bezpieczeństwo jest jedną z podstawowych potrzeb, mieszczących się w ludzkiej egzystencji. Określa się ją jako „zapewnienie: stabilizacji, zależności, opieki, uwolnienia od strachu, lęku i chaosu, jako potrzebę struktury, prawa, ograniczenia itp.” (L. Kacprzak 2005, s. 64). Bezpieczeństwo stanowi - obok potrzeb fizjologicznych - podstawę realizacji innych potrzeb psychicznych człowieka: przynależności, miłości, samorealizacji i wielu innych. Abraham Maslow podkreślał, że niezaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa i wynikające z tego lęki, stanowią najczęstszą przyczynę zatrzymania jednostki w rozwoju czy jego regresu.

Wśród wielu czynników zaburzających bezpieczeństwo wymienić można wewnętrzne (emocjonalne) i zewnętrzne (fizyczne). Bezpieczeństwo, zwłaszcza emocjonalne, jest istotne dla każdego człowieka, bez względu na wiek. Wiąże się ono z więzią uczuciową, przywiązaniem, bezpośrednim i stałym kontaktem z bliskimi osobami, przynależnością, wsparciem, przekonaniem o posiadaniu kogoś, kto ochroni przed lękami i zagrożeniami. Jego brak prowadzi do poczucia osamotnienia lub zaburzenia osobowości.

Poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego ma ścisły związek z czynnikami zewnętrznymi, czyli tym wszystkim, co zagraża rozwojowi człowieka, a jest zupełnie od niego niezależne - począwszy od barier architektonicznych w odniesieniu do osób z niepełnosprawnością, poprzez wzrost patologii społecznych, aż po fizyczne zagrożenia egzystencji.

Żyjemy w bardzo ciekawych, ale i nietatwych czasach. Rzeczywistość ostatnich lat staje się coraz bardziej interesująca i przyciągająca, ale z drugiej strony niepewna i niestabilna. Najwyraźniej dowodzą tego kryzysy ostatnich lat, tak w zakresie gospodarczym, jak i światopoglądowym. Mieszanie się kultur, wartości i norm, słabienie kontroli społecznej, odejście od tradycyjnych wzorów rodziny, migracje, wzrost bezrobocia, pauperyzacja społeczeństw, nasilanie się niepokojących zjawisk społecznych (m.in. rozwodów, biedy, wykluczenia społecznego) - wszystko to może prowadzić - i nierzadko prowadzi - do poczucia zagrożenia, zarówno w wymiarze jednostkowym jak i grupowym. Widocznymi konsekwencjami tego stanu rzeczy jest m.in. wzrost zachorowań na depresję i liczby samobójstw odnotowywany na całym świecie, także w Polsce.

Pamiętając, że zagrożenie poczucia bezpieczeństwa jest automatycznie zagrożeniem pojawiania się regresji do bardziej podstawowych potrzeb, planujemy podjąć rozważania mające na celu:

- poznanie poczucia bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego jednostek i grup w różnych środowiskach społecznych, m.in. w rodzinie, w szkole, środowisku rówieśniczym, zakładzie pracy, zakładach opiekuńczych, placówkach leczniczych, ośrodkach pomocy społecznej i instytucjach typu zamkniętego (zakładach poprawczych i placówkach penitencjarnych);

- poznanie czynników zaburzających poczucie bezpieczeństwa jednostek i grup społecznych;
- wymiana doświadczeń w zakresie działań podejmowanych na rzecz zwiększania bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, dorosłych i seniorów, osób niepełnosprawnych i grup mniejszościowych (mniejszości narodowych, kulturowych, religijnych, seksualnych i in.).

W sposób szczególnie interesować nas będą zagadnienia bezpieczeństwa osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym:

- rodzin osób odbywających karę pozbawienia wolności,
- dzieci i młodzieży wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych,
- wychowanków zakładów poprawczych,
- osób skazanych przebywających w zakładach karnych a także opuszczających je,
- personelu penitencjarnego zakładów karnych,
- osób z niepełnosprawnością,
- przedstawicieli mniejszości narodowych, kulturowych, religijnych, seksualnych.

Wstępnie planujemy skupić rozważania w pięciu sekcjach tematycznych:

- Bezpieczeństwo rodziny i bezpieczeństwo w rodzinie - analiza czynników zaburzających poczucie bezpieczeństwa członków rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin osób skazanych, rodzin zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, dzieci z rodzin zastępczych.
- Bezpieczeństwo w instytucjach totalnych - zakładach wychowawczych, zakładach poprawczych, zakładach karnych, domach opieki, szpitalach, jednostkach wojskowych,
- Bezpieczeństwo w edukacji - przejawy, przyczyny oraz sposoby przeciwdziałania zagrożeniom bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego jednostek i grup związanym z edukacją instytucjonalną, np. lęki i fobie szkolne, agresja i przemoc w szkole, przemoc rówieśnicza, cyberprzemoc.
- Indywidualne wymiary bezpieczeństwa - specyficzne zagrożenia i specyficzne wymagania dotyczące bezpieczeństwa osób o specjalnych potrzebach egzystencjalnych.
- Bezpieczeństwo Innego - zagrożenia i specyficzne wymagania dotyczące bezpieczeństwa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu odmienności narodowej, kulturowej, religijnej, seksualnej i in.

Tematyka sekcji może ulec zmianie, zgodnie z oczekiwaniami i propozycjami Uczestników.

Konferencję adresujemy do pracowników resortów edukacji, sprawiedliwości, pracy i polityki społecznej, resortu nauki i szkolnictwa wyższego; do wszystkich osób zainteresowanych problematyką bezpieczeństwa - dyrektorów szkół, pedagogów szkolnych, nauczycieli i wychowawców placówek oświatowych, ośrodków wychowawczych i poprawczych, zakładów penitencjarnych, pracowników służb więziennych, pracowników pomocy społecznej.

Z przyjemnością informujemy, że konferencję objęli patronatem prof. Krystyna Ostrowska - prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Penitencjarnego PATRONAT, a także twórca Stowarzyszenia i jego wieloletni przewodniczący - prof. Teodor Szymanowski.

Osoby zainteresowane wspólnymi obradami proszone są o wypełnienie karty zgłoszenia i odesłanie jej (drogą elektroniczną lub pocztą) na adres sekretarza konferencji (65-454 Zielona Góra, ul. Sikorskiego 26; e-mail: zgora@patronat.hg.pl) w terminie do 30 czerwca 2013 r. Dalsze informacje dotyczące programu i organizacji konferencji zostaną przesłane bezpośrednio na adres Osób zainteresowanych. Zostaną one również zamieszczone na stronie internetowej Stowarzyszenia PATRONAT i Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Oplata konferencyjna wynosi 300 złotych i obejmuje koszty związane z organizacją konferencji, przygotowaniem materiałów konferencyjnych (abstraktów) oraz publikacją monografii (po uprzedniej pozytywnej opinii recenzenta).

Komitet naukowy konferencji

prof. dr hab. Krystyna Ostrowska
prof. zw. dr hab. Teodor Szymanowski
prof. zw. dr Kazimierz Pospiszyl
prof. nadzw. dr hab. Grażyna Miłkowska

Komitet organizacyjny

mgr Anna Napadło-Kuczera
dr Jolanta Lipińska-Lokś
dr Maria Fudali
dr Lidia Wawryk

opr. Jolanta Lipińska-Lokś

Pani dr Ewie Kowalskiej i Panu prof. Mirosławowi Kowalskiemu

wyrazy współczucia

z powodu śmierci Ojca i Teścia

*Dziekan, Prodziekani, Pracownicy i Studenci
Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego*

